

сж благопріятствували на прѣобразованія-та; и тѣ сж дали на свѣтъ-тѣ нѣколко цѣнны помощницы въ прѣобразователно-то дѣло, между които най-славни сж были Иванъ Гусъ (умрѣлъ мѣченически въ 1415) и Іеронимъ Пражскый (прѣтърпѣлъ мѣченическж смърть въ 1416). Германія е дала Ивана Гохскый (1400-1475) и Ивана Весселя (1419-1489). Франція е дала Клеманжа и Жакъ Лефевра (1450-1536). И Англія е дала Уиклифа (1324-1384). Но тѣзи сж имена-та само на по-личны-тѣ труженцы въ велико-то реформаторско дѣло: по хыляды другы въ всѣкж странж сж съчувствували, тайно или явно, съ ученія-та на тѣзи мжжіе. Европа, прочее, е была приготвена за прѣобразованія когато Лутеръ ся явилъ. И той ся счита за главж на реформаторско-то движеніе, не защото той го е създалъ, но защото него Провидѣніе-то прѣдопрѣдѣлило да докара това движеніе до зрѣлость, и да го поведе къмъ сполукж. Богъ надарилъ Лутера съ всички-тѣ потрѣбны способности за таквжзь великж задачж, и съ благодать да ѡх поднеме и искаръ; но той не е създалъ реформаторско-то движеніе, а го е довършилъ.

Втора-та забѣлѣжка е, че Реформація-та е была една духовна работа. Другы влія-